

Konec medu nejasného původu. Včelaři vítají přehlednější pravidla pro etikety

11.6.2026 - Barbora Pánková | Akademie věd České republiky

Tisková zpráva 11. 6. 2026 - Už jen několik dní se mohou používat etikety s označením „směs medu ze zemí EU a zemí mimo EU“, které zákazníkům neřekly o skutečném původu tohoto včelího produktu nic. Změní to nová vyhláška, která nařizuje odtajnit konkrétní země a jejich procentuální podíl na výsledné potravine. Čeští včelaři, které sdružuje Agrární komora České republiky, oceňují nastavení přesnějších pravidel i proto, že do EU proudí stále větší množství medu ze třetích zemí a vzhledem k obchodním dohodám s Ukrajinou nebo jihoamerickým Mercosurem ho bude patrně ještě víc, a to i na pultech českých obchodů.

Traduje se, že včelí med patří k nejfalšovanějším potravinám na světě společně s olivovým olejem a vínem, což potvrzují i oficiální statistiky tuzemských kontrolních orgánů. Odnášejí to jak spotřebitelé, kteří si nemohou být jisti tím, co kupují, tak i čeští producenti medu, kteří čelí nespravedlivé konkurenci. Tento stav způsobují nejen stále důmyslnější techniky padělatelů, ale i dosavadní nastavení legislativy.

Zlepšení situace si čeští zákonodárci i producenti medu slibují od nové vyhlášky, která od 14. června letošního roku mimo jiné nově zavádí povinnost vyjmenovat na etiketě medu konkrétní země původu. *„V posledních letech narůstají dovozy medu do Česka za podezřele nízké ceny, které nemohou pokrýt ani samotné výrobní náklady, natož náklady na obalový materiál, dopravu, skladování a další nezbytné položky. Dlouhodobě proto apelujeme, aby dozorové orgány kontrolovaly, zda jde skutečně o med. Pokud umožníme, aby byly na našem trhu volně dostupné padělky, přispějeme tím k likvidaci našich včelařů a úbytku našich včelstev, čímž ohrozíme opylení a biodiverzitu krajiny. Vítáme proto změnu pravidel pro označování medu, která falšování medu ztíží,“* řekl **prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal**.

Změnu podpořil i potravinový ombudsman Jindřich Fialka, vrchní ředitel Sekce potravinářství Ministerstva zemědělství, jenž v ní vidí přínos i pro spotřebitele. *„Transparentní informace o původu potravin jsou základním předpokladem důvěry spotřebitelů. Pokud si zákazník kupuje med, měl by mít možnost jednoduše zjistit, z jakých zemí pochází. Nová úprava je krokem správným směrem, protože posiluje informovanost spotřebitelů i férovou soutěž mezi výrobci. Věřím, že jasnější označování přispěje k větší přehlednosti trhu a umožní spotřebitelům činit kvalifikovanější rozhodnutí při výběru potravin,“* uvedl **potravinový ombudsman Jindřich Fialka**.

Co se na etiketě mění?

Nová vyhláška č. 490/2025 Sb. upravuje způsob poskytování informací o přírodních sladidlech, potravinách se sladivými účinky, cukrovinkách, kakaových výrobcích, čokoládových výrobcích a medu. Konkrétně u medu pak nařizuje označit konkrétní zemi původu, kde byl sebrán. V případě, že jich je víc, všechny země musí být uvedeny v sestupném pořadí podle jejich podílu na hmotnosti spolu s procentuálním údajem, a to na etiketě v hlavním zorném poli. V praxi to tedy znamená, že už nebude možné uvést pouze, že med pochází ze zemí EU nebo ze zemí mimo EU, jak se často objevuje na obalech.

„U medu patří správné označování původu mezi důležité informace, které musí být pravdivé a

doložitelné. Jejich kontrola je spolu s laboratorními analýzami ověřujícími složení a autenticitu medu základním pilířem kontrol medu prováděných Státní veterinární správou," uvedl **Jan Váňa, ředitel Odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví Státní veterinární správy**, která bude nová pravidla u českých výrobců kontrolovat.

Dohlížet na dodržování vyhlášky bude také Státní zemědělská a potravinářská inspekce, která prověřuje například fyzikálně-chemické parametry, odhaluje falšování medu přídavkem sirupů, provádí senzorickou analýzu a posuzuje autenticitu medu stanovením hlavních složek v něm. Odhalení některých látek může být využito také pro určení botanického původu medu. Nově pak využívá metodu na stanovení cizích amyláz, což umožňuje odhalit podvody pomocí analýzy bílkovinného profilu medu a identifikovat enzymy, které nejsou medu vlastní. Tato proteomická metoda znamená velký skok v odhalování falšovaného medu a Česko ji využívá jako vůbec první země v rámci EU.

„Jinými slovy, kromě včel nesmí do medu nikdo zasahovat, a to právě s ohledem na unikátnost jeho produkce. V tom je i základ kontrolní činnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekce, spočívající v odhalování nepovolených zásahů do medu nebo případů, kdy je za med vydávána podivná směs cukrů, barviv a uměle přidaných enzymů. Pouhá kontrola požadavků uvedené vyhlášky by byla zcela nedostačující,“ vysvětlil **ředitel Odboru kontroly, laboratoří a certifikace Státní zemědělské a potravinářské inspekce Jindřich Pokora**.

Dovozy medu mohou dále růst

Ověřování pravosti medu nabývá na významu i s obchodními dohodami mezi EU a Ukrajinou či jihoamerickým Mercosurem, které jsou už nyní společně s Čínou významnými dovozci tohoto přírodního sladidla. Do Evropy proudí ze třetích zemí v průměru 176 tisíc tun medu ročně a zmíněné smlouvy patrně tento objem ještě zvýší. Roční kvóta na bezcelní dodávky z Ukrajiny je stanovena na 35 tisíc tun medu a u Mercosuru je to jen pro letošní rok 7,5 tisíce tun, přičemž od roku 2031 to může být až 45 tisíc tun.

„Jsme přesvědčeni, že obchodní dohoda EU-Mercosur českému včelařství rozhodně nepomůže. Ochranná doložka řeší pouze situaci na trhu, tedy objemy a ceny medu, ale už ne otázku výrobních standardů, o kterých mluví evropský zemědělský a včelařský sektor. Je navíc nejisté, jak rychle bude Brusel schopen reagovat. Měli bychom se proto starat o to, aby med dovážený do EU byl skutečně pravým medem, a zaměřit se na kontrolu dosledovatelnosti původu. Pokud chtějí mít spotřebitelé záruku pravosti medu, neudělají chybu, když nakoupí přímo u českého včelaře,“ řekl **předseda Komoditní rady pro včely a med při Agrární komoře ČR Stanislav Jaš**.

„Nová pravidla přicházejí v době, kdy včelaři po celé republice zahajují hlavní období medobraní. Český med patří díky pestré krajině a rozmanitosti snůšky mezi velmi kvalitní produkty, za nimiž stojí práce tisíců včelařů. Pokud mají spotřebitelé možnost jednoduše zjistit skutečný původ medu, pomáhá to budovat důvěru v celý obor a zároveň ocenit poctivou práci českých včelařů, kteří se kromě produkce medu významně podílejí také na opylování kulturních plodin i volně rostoucích rostlin,“ doplnil **předseda Českého svazu včelařů Zdeněk Nekula**.

„České včelařství v posledních letech čelí celé řadě problémů, od rostoucích nákladů přes úhyny včelstev až po tlak levných dovozů medu ze zahraničí. O to důležitější je, aby na trhu platila jasná a srozumitelná pravidla. Spotřebitel musí mít možnost rozlišit med od českého včelaře a směsi dovezené z různých částí světa. Transparentní označování původu samo o sobě všechny problémy nevyřeší, ale představuje důležitý krok k férovějším podmínkám pro domácí producenty a k zachování profesionálního včelařství v České republice,“ podotkl **předseda Asociace profesionálních včelařů Kamil Kurtin**.

Grafy Komoditní rady pro včely a med při AK ČR jsou k dispozici **zde**.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky

tisková mluvčí Barbora Pánková

tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz

tel.: 721 306 431

Agrární komora České republiky sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhazuje oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba dva tisíce členů, což zahrnuje kolem sedmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR. Je také součástí mezinárodních organizací COPA-COGECA, ELO a Farm Europe a účastní se pravidelných jednání zemědělských nevládních organizací Visegrádské skupiny.

<https://www.akcr.cz/txt/konec-medu-nejasneho-puvodu-vcelari-vitaji-prehlednejsi-pravidla-pro-etikety>